

“Napredna obuka sudija o aspektima stečaja i reorganizacije”

Neum 16-17 Septembar 2004. godine

POVJERIOCI KAO PODNOSIOCI PRIJEDLOGA ZA OTVARANJE STEČAJNOG POSTUPKA

Uslovi za pokretanje prethodnog postupka u stečaju

- Povjerilac je zastupan po osobi koja je određena zakonom ili po posebnom ugovoru
- Postojanje pravnog interesa za pokretanje stečajnog postupka
- Vjerovatnost potraživanja povjerioca
- Vjerovatnost platežne nesposobnosti dužnika
- Plaćanje predujma za prethodni postupak

Zastupanje po osnovu zakona ili punomoći (I)

- Sud pazi po službenoj dužnosti na stranačku i parnicnu sposobnost (da li određena osoba može biti stranka i da li može samostalno nastupati u sudskom postupku)
- Sud može na osnovu člana 295. ZPP zatražiti da se otklone nedostaci na strani zastupanog, u određenom roku
- Ukoliko stranka ne postupi po zahtjevu suda, po osnovu člana 67. ZPP sud bi trebao odbaciti prijedlog za otvaranje stečajnog postupka

Zastupanje po osnovu zakona ili punomoći (II)

- Državnu imovinu i imovinske interese zastupa pravobranilaštvo kao zakonski zastupnik
- Privredno društvo najcesce zastupa direktor (d.o.o. i d.d./a.d.) odnosno osnivaci (d.n.o/ortacko društvo)
- Privredno društvo mogu zastupati i druga lica (cl. 23 Zakona o privrednim društvima FBiH, cl. 41 Zakona o preduzecima RS)

Primjer slucaja

- Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka je podnesen od strane Poreske uprave. Mogu li oni direktno zastupati svoje interese u sudskom postupku?
- Prema Zakonima o poreskim upravama to su uprave u sastavu Min. finansija, i kao takve nemaju pravni subjektivitet. U tom smislu njih pred sudovima zastupa pravobranilastvo.

- Kakva je situacija sa pokretanjem stečajnog postupka od strane Fonda PIO, Fonda zdravstvenog osiguranja?
- Ti fondovi imaju svojstvo pravnog lica, i kao takvi su ovlasteni da zastupaju svoje interese pred sudovima

- Da li direktor neupisan u registar preduzeća može da zastupa to preduzeće u stečajnom postupku (i pored toga što je izabran na zakonom predviđeni način)
- NE - Cl. 24 FBIH Zakona o privrednim društvima i cl. 41. i 93. RS Zakona o preduzecima

- Ko predstavlja preduzeće čiji status organizacije nije usklađen sa Zakonom o preduzećima, i mogu li oni uopšte učestvovati u stečaju?
- S obzirom da takva preduzeca nisu uskladila svoj status, pitanje:
 1. Da li oni uopšte postoje kao pravna lica (npr. djl u FBiH)?
 2. Da li takvim preduzecima pružati pravnu zaštitu?

Pravni interes

- Svaki povjerilac koji može dokazati vjerovatnost svog potraživanja
- Svaki povjerilac može birati sudski način ostvarenja svog potraživanja (izvršni ili stečajni postupak)
- Smatra se da pravni interes za pokretanje stečajnog postupka ne postoji na **strani obezbjeđenog povjerioca** osim ako:
 1. se odrekne obezbjeđenja za svoje potraživanje
 2. dokaže da njegovo potraživanje neće biti namireno iz obezbjeđenja u cjelosti

Obezbjeđeni povjerioci

- Smatra se da nemaju pravni interes jer na brži, jeftiniji i jednostavniji način mogu ostvariti svoja prava (kroz izvršni postupak)
- Posljedice pokretanja i otvaranja stečajnog postupka su mnogo ozbiljnije od pokretanja izvršnog postupka (preuzimanje kontrole preduzeća od strane stečajnog upravnika, otpuštanje radnika i dr)
- Može odricanje pod uslovom (ako se otvori stečajni postupak), djelomično ili u cjelini, samo izjavom u prijedlogu za otvaranje
- Smatra se da obezbjeđeni povjerilac nema pravnog interesa na pokretanje stečajnog postupka ako dužnik nije lično odgovoran obezbjeđenom povjeriocu (dao zalogu na ime tuđeg duga)

- Odricanje odnosno dokazivanje da se ne mogu namiriti iz predmeta svog obezbjeđenja su preduslovi i za:
 - 1.pravo glasa na skupštini povjerilaca (član 28. st. 2)
 - 2.pravo namirenja iz stečajne mase (Član 39)

Dokumentacija neophodna za pokretanje stečajnog postupka

- Ovlaštenje za zastupanje povjerioca, ako je zastupan po zastupniku ili punomoćniku (izvod iz registra privrednih društava, ili ugovor o punomoćstvu)
- Dokumentacija koja upućuje na vjerovatnost potraživanja (presude, poravnanja, ugovori i dr)
- Dokumentacija koja upućuje na vjerovatnost platežne nesposobnosti dužnika (najčešće dokaz o blokiranom računu dužnika)
- Izvod iz registra pravnih lica za dužnika (radi identifikacije dužnika)